

FOURCORE®

Ydintaitoperustaisen opetuksen perustelut ja hyödyt.

Perustelut:

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tuodaan puolestaan esiin, että esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen suotuisia kasvu-, kehitys-, ja oppimisedellytyksiä tukemalla ja seuraamalla lapsen fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, kognitiivista ja emotionaalista kehitystä sekä ennalta ehkäisemään mahdollisesti ilmeneviä vaikeuksia (Opetushallitus 2010, 6., 12)

Kieli, kehollisuus ja eri aistien käyttö ovat ajattelun ja oppimisen kannalta olennaisia. Uusien tietojen ja taitojen oppimisen rinnalla oppilas oppii refleктоimaan oppimistaan, kokemuksiinsa ja tunteitaan. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista.

Oppilaita ohjataan myös ottamaan huomioon toimintansa seuraukset ja vaikutukset muihin ihmisiin ja ympäristöön. Yhdessä oppiminen edistää oppilaiden luovan ja kriittisen ajattelun ja ongelmanratkaisun taitoja sekä kykyä ymmärtää erilaisia näkökulmia.

Oppilaat oppivat perusopetuksen aikana tuntemaan ja ymmärtämään hyvinvointia ja terveyttä edistävien ja sitä haittaavien tekijöiden sekä turvallisuuden merkityksen ja hakemaan niihin liittyvää tietoa. He saavat mahdollisuuden kantaa vastuuta omasta ja yhteisestä työstä sekä kehittää tunnetaitojaan ja sosiaalisia taitojaan. Oppilaat kasvavat huomaamaan ihmissuhteiden ja keskinäisen huolenpidon tärkeyden. He oppivat myös ajanhallintaa, joka on tärkeä osa arjenhallintaa ja itsesäätelyä.

(Opetushallitus 2014, 17., 22.)

Hyödyt:

Ajattelutaidot

>> Ajattelutaidot edistävät yleistä oppimiskykyä, ehkäisevät stressiä, sekä lisäävät työmuistin kapasiteettia.

Tarkenne:

Yleisten ajattelutaitojen puutteellisuus on yhteydessä pärjäämiseen kouluaineissa. Yleisten ajattelutaitojen heikkous vaikuttaa suoraan lasten osaamiseen ja oppimiseen matematiikassa, lukemisessa ja kirjoittamisessa. Kaikissa oppiaineissa tarvitaan taitoa kuvailla, vertailla ja ryhmitellä erilaisia asioita ja esineitä, muodostaa assosiaatioita, yleistää ja käyttää täsmällisesti käsitteitä. Lisäksi kyseisten taitojen hallinta ja vastaavasti hallinnan puute kumuloituvat vuosi vuodelta ja vaikuttavat merkittävästi lapsen koulumenestykseen läpi koulutien. Tästä syystä ajattelutaitojen ja erityisesti induktiivisen päättelyn opettamisen

tulisi olla selkeästi esillä myös opetussuunnitelmissa (Klauer, 2002; Hammers, Koning & Sijtsma, 1998).

Tunnetaidot

>> Kyky empatiaan ja sympatiaan lisääntyy, häiriökäyttäytyminen vähenee, akateeminen osaaminen edistyy, tunteiden säätely kehittyy, yleinen turvallisuuden tunne oppilailla lisääntyy, yhteistoiminnallisuus kehittyy, aktiivisuus lisääntyy, lasten itsearvostus lisääntyy

Tarkenne:

Lapset, joilla on hyvät tunnetaidot, kykenevät tunnistamaan ja nimeämään omia ja toisten tunteita. He pystyvät asettumaan paremmin toisten asemaan ja ovat näin kaveripiirissä suositumpia. He myös sairastavat vähemmän ja heidän myöhempi koulumenestyksensä on parempaa. (Kanninen & Sigfrieds 2012, 75, 77.)

Säännöllisesti toteutettujen tunnetaitoharjoitusten katsotaan parantavan lasten akateemistasuoriutumista ja koulumenestystä sen vuoksi, että lapset, jotka oppivat säätelemään tunteitaan ja kehittävät sosioemotionaalisilta taidoiltaan, eivät osallistu myönteistä kehitystä vaarantavaan toimintaan. Tunne- ja vuorovaikutustaitoihin keskittyvien harjoitusten myötä koululuokat tulevat fyysisesti ja psyykkisesti turvallisemmiksi lapsille. Tällainen ympäristö tukee yhteistoiminnallisuutta ja aktiivista osallistumista, joka turvallisuuden lisäksi vaikuttaa viihtyisyyteen siten, että lapset kokevat itsensä arvostetuksi ja kunnioitetuksi. (Kokkonen 2010, 98-99.)

Yleensä lapsen häiriökäyttäytyminen vähenee sitä mukaan kun lapsen kyky hillitä erilaisia kielteisiä tunteita lisääntyy. (Kanninen ym. 2012, 80-83.)

Säännöllisen tunne- ja sosiaalisia taitoja tukevan opetuksen avulla on tutkimusten mukaan saatu aikaan muutoksia ryhmän tunneilmastossa ja lapsen myönteisen sosiaalisen käyttäytymisen määrässä. (Poikkeus 2013, 98.)

Tietoisuustaidot

>> Ahdistuneisuus ja negatiivinen mieliala vähenee, vihanhallinnan taidot kohenee ja sinnikkyys kasvaa, impulsiivisuus ja yliaktiivisuus vähenee, sosiaaliset taidot, tarkkaavaisuus ja oman toiminnan ohjaus edistyy.

Tarkenne:

Kirjasta: Stressin säätely, kehityksen, vuorovaikutuksen ja oppimisen ydin 2015.

(Nina Sajaniemi, Eira Suhonen, Mari Nilsin ja Jukka E. Mäkelä.)

Sosiaaliset taidot

>> Aggressiivinen käyttäytyminen vähenee, oppilaat tottelevat opettajia paremmin, oppilaat pystyvät myönteisempään vuorovaikutukseen, ilmapiiri tunneilla paranee, poissaolot vähenevät, oppilaiden tiedot ja taidot vuorovaikutustaidoista lisääntyvät.

Tarkenne:

Koulut joissa on tuettu näiden taitojen kehittymistä, ovat oppilaiden poissaolot (Wilson, Gottfredson & Najaka 2001) ja aggressiivinen käyttäytyminen vähentyneet (Van Choiack-Edstrom, Frey & Beland 2002). Käyttäytymisongelmaiset oppilaat tottelivat opettajiaan paremmin ja pystyivät myönteisempään vuorovaikutukseen koulutovereidensa kanssa (Kamps, Tankersley & Ellis 2000). Myönteinen käyttäytyminen ja vastuunotto lisääntyivät, ilmapiiri tunneilla parani sekä oppilaiden tiedot ja taidot liittyen tunne- ja vuorovaikutustaitoihin lisääntyivät (Kuusela 2001).